

Áætlun um öryggis- og slysavarnir í Þelamerkurskóla

Allt starfsfólk Þelamerkurskóli ber ábyrgð á nemendum meðan þau eru í skólanum og skal grípa strax inn í ef barn sýnir af sér hegðun sem getur leitt til slysa. Starfsfólk þarf að vera meðvitað um hvar og hvaða hættur geta leynst í skólanum og umhverfi hans.

Skólahjúkrunarfræðingur sinna minniháttar slysum og metur áverka þegar þeir eru á staðnum en annars er það hlutverk starfsmanna skólans. Kynna þarf verkferla viðbragðsáætlana fyrir nýju starfsfólki og afleysingastarfsfólki á fyrstu starfsdögum þeirra í skólanum.

Skyndihjálparnámskeið eru haldin í skólanum með reglulegu millibili.

Öryggisráð

Öryggisráð Þelamerkurskóla skipa öryggisvörður sem er Jón Þór Brynjarsson umsjónarmaður fasteigna Hörgársveitar og Sigríður Hrefna Jósefsdóttir öryggistrúnaðarmaður. Öryggisráð kannar að allur aðbúnaður og öryggi bæði nemenda og starfsfólks sé í lagi. Öryggisráð vinnur í samráði við og eftir leiðbeiningum frá Vinnueftirlitinu. Það styðst við vinnuumhverfisvísa fyrir skóla frá Vinnueftirlitinu. Öryggisráð tekur þátt í gerð áhættumats. Öryggisráð skilar skýrslu til umfjöllunar/ákvörðunar til skólaráðs. Öryggisráð fundar einu sinni á önn. Öryggisráð sér um að allar upplýsingar er varða öryggi nemenda og starfsfólks séu aðgengilegar í þar til gerðri möppu sem liggur frammi á hverju heimasvæði. Þetta á við um upplýsingar um t.d. brunavarnir, slys, tjón og öll eyðublöð og skráningar

Öryggisferlar og viðbragðsáætlanir

Sjúkrakassi er í merktum skáp á kennaragangi skólans. Þar eru tveir stórir sjúkrakassar auk tveggja minni sjúkrakassa sem hægt er að taka með sér í vettvangsferðir. Muna skal eftir því að taka ávallt með sér sjúkrakassa þegar farið er í vettvangsferðir á vegum skólans. Slysa- skráningarblöð eru í möppu við hlið sjúkrakassa. Sjúkrakassinn er yfirfarin reglulega af skólahjúkrunarfræðingi. Vinsamlegast látið hana vita ef þið sjáið að eitthvað vantar í kassann.

- **Viðbrögð við slysi**

- [minniháttar slys](#)
- [meiriháttar slys](#)
- [slysaskráningarblað](#) - er geymt hjá sjúkrakössum á kennaragangi
- áfallaáætlun Þelamerkurskóla

- **Viðbrögð við eldsvoða**
 - [eldvarnaráætlun og rýmingaráætlun Belamerkurskóla](#)
- **Viðbrögð við náttúruvá t.d. jarðskjálftum**
 - [áætlun BMS](#)

Grunnupplýsingar um nemendur í tengslum við bráðaofnæmi og sjúkdóma

Foreldrar bera fyrst og fremst ábyrgð á að upplýsingar um ofnæmi og sjúkdóma séu réttar í gögnum skólans. Í byrjun hvers skólaárs er mikilvægt að skólinn hafi frumkvæði að því að yfirfara upplýsingarnar í samráði við foreldra og fá ávallt upplýsingar um breytingar.

Hlutverk og ábyrgð

Í viðbragðsáætlunum eru hlutverk hvers og eins starfsmanns skilgreind. Hjúkrunarfræðingur skólans sér um að fylla á sjúkrakassann. Aðstoðarskólastjóri sér um að uppfæra viðbragðsáætlanir og verkferla í upphafi skólaárs.

Reglubundnar æfingar á öryggisferlum

Mikilvægt er að viðbrögð við ólíkum aðstæðum, svo sem alvarlegum slysum, eldsvoða eða náttúruvá séu æfð reglulega. Með því að æfa mismunandi viðbragðsáætlanir reglulega verður þekking og færni starfsfólks meiri og betri. Það eykur líkur á að unnt sé að bregðast fúlaust við mismunandi aðstæðum. Skólastjóri felur einum starfsmanni að fylgjast með æfingunni og skrá niður hvernig gengur þannig að ef upp koma vandamál sé til skráning að æfingunni lokinni sem farið er yfir, það sem miður fór rætt og fundnar leiðir til úrbóta. Slíkt ferli er mjög lærdómsríkt og eykur öryggi starfsmanna. Viðbragðsáætlanir vegna slyss og eldsvoða eru æfðar einu sinni á ári. Viðbragðsáætlun við vá er æfð einu sinni á ári.

Öryggisatriði í upphafi skólagöngu í nýjum skóla

Umsjónarkennarar kynna öryggisreglur sem gilda í skólanum og hvernig heimilið og skólinn getur hjálpast að við að framfylgja þeim til að tryggja börnum hámarksöryggi. Það er gert í fyrsta foreldraviðtali og oftast ef þurfa þykir. Upplýsingarnar um öryggismál og viðbragðsáætlanir eru á heimasíðu skólans.

Hávaði

Hávaði hefur ekki einungis áhrif á heyrn og nám. Þekkt er að hávaði veldur streitu og getur haft aðrar neikvæðar afleiðingar á andlega og líkamlega líðan barna. Til að meta áhrif hávaða á nám og líðan nemenda í skólanum verður spurt sérstaklega út í hljóðvist og vinnuaðstæður nemenda í könnunum tengt líðan. Mikilvægt er að miðað sé við þau skilyrði sem þarf til þess að börn geti tileinkað sér nám. Ekki er nóg að miða við þau mörk hávaða sem beinlínis skemma heyrn. Á vef

umhverfisstofnunar eru leiðbeiningar um hljóðvistarkröfur í umhverfi barna þar sem meðal annars má finna góð ráð gegn hávaða í umhverfi barna.

Íþróttahús/sundlaug

Skólastjóri og íþróttakennarar skulu gæta fyllsta öryggis nemenda á þeirra vegum.

Ábyrgð íþróttakennara

Í aðalnámskrá grunnskóla (2011 og 2013) segir, að í samræmi við reglugerð um hollustuhætti á sund- og baðstöðum skuli skipulag sundkennslunnar miðast við að 15 nemendur séu að jafnaði í hverjum sundtíma. Til að tryggja öryggi nemenda í kennslustundum og tryggja að markmiðum kennslunnar verði náð skulu nemendur ekki vera fleiri en 15 þegar þeir eru 10 ára og yngri eða ósýndir. Ef nemendur eru fleiri en 15 í sundtíma þá gerir mennta- og menningarmálaráðuneytið þá kröfu að kennari hafi með sér aðstoðarmann í sundtímanum.

Viðkomandi aðstoðarmaður verður að hafa tekið hæfnipróf sundstaða eins og reglugerð nr. 814/2010 gerir kröfur um.

Í reglugerðinni er jafnframt fjallað um öryggi í skólasundi. Samkvæmt reglugerðinni skal íþróttakennari í samvinnu við starfsmenn sundstaða fara árlega, eða við upphaf hvers

sundnámskeiðs, yfir helstu reglur sem gilda á sundstöðum og yfirfara vinnutilhögun í tengslum við sundkennslu þannig að fyllsta öryggis nemenda sé gætt. Íþróttakennari skal einnig gera nemendum grein fyrir þeim hættum sem geta fylgt sundiðkun. Fyllsta öryggis skal gætt þegar komið er með hóp af börnum og unglingum í sund.

Sundkennarar, sundþjálfarar og leiðbeinendur skulu ávallt gæta þess í samvinnu við starfsfólk sund- og baðstaða að nemendur fari ekki að laug á undan þeim. Sundkennarar, sundþjálfarar og leiðbeinendur skulu aldrei víkja frá laug fyrr en allir nemendur/iðkendur yngri en 15 ára eru farnir inn í búnings- eða baðklefa. Þau varúðaratriði sem hvíla á laugarverði hvíla einnig á kennara, þjálfara og leiðbeinanda varðandi nemendur og iðkendur.

Námsumhverfi úti

Gæsla og öryggi nemenda

Tryggt sé að gæsla sé fullnægjandi þar sem nemendur eru að leik og störfum s.s. í frímínútum, matarhléum, búningsskelfum o.s.frv. Útisvæði skólans getur verið varasamt þar sem bæði þjóðvegur og nokkuð straumhörð á eru í nánd við skólann. Skólastjórnendur, kennarar og aðrir starfsmenn sjá um gæslu í frímínútum, bæði úti og inni. Útisvæði nemenda er að nokkru leyti afmarkað með girðingu. Í upphafi skólaárs er farið yfir með nemendum hvaða svæði er miðað við að nemendur séu á í frímínútum.

Þeir sem sinna gæslu á skólalóð klæðast merktum fatnaði svo þeir séu vel sýnilegir í misjöfnum aðstæðum og veðrum. Skólastjórnendur skipuleggja gæsluna og hafa með henni eftirlit. Starfsmenn séu vakandi fyrir því að einelti getur komið upp og skulu vera tilbúnir til að bregðast strax við verði þeir vitni að slíku og koma upplýsingum á framfæri við viðkomandi umsjónarkennara. Lögð sé áhersla á að í kennslustundum eru nemendur á ábyrgð kennara þar til kennslustund lýkur, á þeim tíma eiga nemendur ekki að vera eftirlitslausir.

Umferð og bílastæði við skólalóð

Skólabílar stoppa við merkt stæði á bílastæðinu. Aðgát skal höfð þegar stigið er út úr skólabílum. Mikilvægt er að muna að nemendur bíða alltaf við gangstéttarbrún þar til skólabíll hefur stöðvað.

Hálka

Mikilvægt er að huga að hálkuvörnum í kringum skóla. Umsjónarmaður fasteigna Hörgársveitar sér um söndun eða saltburð við skólann þegar þess er þörf.

Öryggi í skólaferðum

Skólar þurfa að móta sér skýrt verklag um undirbúning og framkvæmd ferða utan skólans.

Tryggja þarf öryggi nemenda í ferðum á vegum skóla þar sem meðal annars er hugað að fjölda barna og starfsmanna. Vinna þarf að skipulagningu ferða í góðu samstarfi við foreldra þannig að þeir viti t.d. hvert förinni er heitið, dagskrá og tilgang ferðarinnar og hvaða búnað börnin þurfa að hafa meðferðis. Foreldrar bera ábyrgð á að börnin séu klædd eftir veðri og aðstæðum. Starfsmaður ætti aldrei að vera einn með börn í slíkum ferðum. Þegar ferðir eru skipulagðar þarf að gæta

þess að ekki sé farið með börn á staði sem þau ráða illa við sökum aldurs eða þroska svo sem fjallgöngur eða á svæði sem þau eiga mjög erfitt með að fara um eða hættur gætu leynst á. Mikilvægt er að tryggja að börn verði aldrei viðskila við starfsfólk skóla í ferðum. Æskilegt er að starfsmenn hafi farsíma með í ferðalögum á vegum skóla.

Verklag við undirbúning ferða á vegum skólans.

- Einn starfsmaður er ábyrgðarmaður í ferðinni.
- Ábyrgðarmaður hefur lista yfir öll þau börn sem eru í ferðinni og upplýsingar um aðstandendur þeirra.
- Ábyrgðarmaður ber ábyrgð á að ferðasjúkrakassi sé tekinn með í ferðina.
- Ábyrgðarmaður þarf að vita nákvæma staðsetningu hópsins hverju sinni ef upp koma veikindi eða slys til geta hringt í Neyðarlínuna 112 eða foreldra.
- Mikilvægt er að farsími sé með í för.
- Tryggja þarf að fjöldi starfsfólks sem fer með sé nægilegur.
- Tryggja þarf eftirlit með öllum börnum. Góð leið til þess er að hver starfsmaður er ábyrgur fyrir ákveðnum hópi barna.
- Starfsmenn sem bera ábyrgð á ákveðnum börnum í ferðinni láta ábyrgðarmann vita að öll börnin séu til staðar áður en lagt er af stað í upphafi ferðar og á áningarstöðum.
- Mikilvægt er að sérstaklega yngri börnin beri einhvers konar auðkenni, t.d. endurskinsvesti, þannig að auðveldara sé að fylgjast með hópnum. Slík vesti merkt þelamerkurskóla eru til fyrir yngsta stig.
- Huga þarf að því að börn séu rétt búin fyrir ferðina miðað við aðstæður og lengd ferðar.
- Mikilvægt er að halda börnunum saman í hóp og tryggja að þau verði aldrei viðskila við starfsfólk skóla eða foreldra/forráðamenn.

Skólarútur

Tryggja þarf að í bifreiðinni sé viðeigandi öryggisbúnaður. Mikilvægt er að tryggt sé eitt sæti fyrir hvert barn þannig að öll börn geti notað viðeigandi öryggisbúnað eins og lög og reglur gera ráð fyrir. Í reglugerð um notkun öryggis- og verndarbúnaðar í ökutækjum, nr. 348/2007 er að finna allar upplýsingar um hvernig tryggja skuli börnum öryggi í ökutækjum. Í Þelamerkurskóla er öllum börnum undir 135 cm á hæð tryggður viðeigandi öryggisbúnaður skv. ofangreindri reglugerð.

Verklag við skólaferðir með skólarútum.

- Nemendur ganga inn eitt af öðru og fá sér sæti með aðstoð starfsfólks sem er inni í vagninum. Allir spenna öryggisbelti áður en haldið er af stað.
- Einn starfsmaður fer inn allra síðastur eftir að hafa tryggt að allir nemendur séu með í för.
- Þegar komið er á leiðarenda fer allt starfsfólkið út á undan nemendum að undanskildum tveimur starfsmönnum sem beina hópnum út úr vagninum.
- Aðgát skal höfð þegar stigið er út úr vagninum.
- Eftir að hafa talið nemendur og tryggt að allir séu komnir út og að ekkert hafi gleymst í vagninum, t.d. föt eða nestispoki, fara síðustu tveir starfsmennirnir út úr vagninum.
- Gefa skal bílstjóra merki um að öll börn séu komin út.

Bátsferðir

Skipuleggja þarf bátsferðir tímanlega og kanna hvort viðkomandi bátur hafi leyfi til fólksflutnina en slíkir bátar og skip þurfa að hafa viðeigandi öryggisbúnað og skráðan hámarksfjölda farþega. Afla þarf samþykkis foreldra fyrir slíkum ferðum. Við komu um borð í skipið eða bátinn skal sá sem er ábyrgðarmaður í ferðinni kynna sér hvar björgunarbúnað er að finna og kanna rýmingar-áætlun.

Akstur með börn í bílum starfsmanna

Starfsmönnum er heimilt að aka barni í eigin bíl þegar minniháttar slys verða og barn þarfnast aðhlynningar en ekki næst í foreldra/forráðamenn. Barnið noti viðeigandi öryggisbúnað samkvæmt reglugerð um notkun öryggis- og verndarbúnaðar í ökutækjum, nr. 348/2007. Starfsmaður skóla ætti aldrei að vera einn þegar hann ekur barni til aðhlynningar heldur ætti annar starfsmaður að vera með í för til að sinna barninu þannig að ökumaður geti einbeitt sér að akstrinum.

Upplýsingar um tryggingar vegna slysa og óhappa

Þelamerkurskóli greiðir kostnað vegna flutnings barns með sjúkrabifreið og komugjald vegna fyrstu heimsóknar á slysa- og bráðadeild, þegar barn verður fyrir slysi í skipulögðu starfi á vegum skólans.

Við gerð þessarar áætlunarinnar var stuðst við *Handbók um velferð og öryggi barna í grunnskólum*. Handbókin er unnin í samvinnu mennta- og menningarmálaráðuneytis og Sambands íslenskra sveitarfélaga með hliðsjón af reglugerð nr. 657/2009 um gerð og búnað grunnskólahúsnæðis og skólalóða. Handbókina má nýta í heild sinni eða nýta þá þætti sem henta hverju sinni.

Handbókin er fyrst og fremst ætluð sem uppflettirit til að auðvelda notendum að fylgja eftir þeim lögum og reglugerðum sem gilda um grunnskólann og umhverfi hans. Hún er ætluð sveitarstjórnnum, rekstraraðilum, skólastjórnendum, kennurum og öðrum sem starfa í grunnskólum til stuðnings við gerð öryggishandbókar, öryggisáætlana og viðbragðsáætlana fyrir grunnskóla. Mikilvægt er að í öryggishandbók fyrir starfsfólk grunnskóla sé tæpt á öllum þeim þáttum sem koma fram í handbók þessari

Hlekkur á handbókina.

https://mms.is/sites/mms.is/files/lokautgafa_oryggishandbok_grunnskola_agust2015_0.pdf

Þelamerkurskóla í ágúst 2020
Skólastjórnendur